

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
 Декан гуманітано-педагогічного факультету
 Людмила СТАНІСЛАВОВА
 Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
 30 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
 НАВЧАЛЬНО-ТЕХНОЛОГІЧНА ПРАКТИКА**

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – 015.38 Професійна освіта (Транспорт)

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)»

Обсяг дисципліни – 4 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОПП.16

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	2	4	4	120	-	-	-	-	-	120			+	
З	2	4	4	120	-	-	-	-	-	120			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)» за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»

Робоча програма складена

 Підпис(и) автора(ів)

Дмитро ХРАПАЧ

Ступінь, вчене звання, Ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Протокол від 28.08.2024 р. №1.

Зав. кафедри

 Підпис

Ірина АНДРОЩУК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

 Підпис

Людмила СТАНІСЛАВОВА

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ВСТУП

При складанні машин і механізмів та їх регулюванні фахівці автотранспортного профілю виконують різноманітні види слюсарних робіт, які полягають в обробленні металів у холодному стані за допомогою спеціальних інструментів. Опанування низкою раціональних методів слюсарної роботи є запорукою успішної професійної діяльності майбутніх фахівців в галузі професійної освіти та автомобільного транспорту. Відтак, навчально-технологічна практика є невід'ємною складовою практичної підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)».

Пререквізити – ОПП.05 Матеріалознавство, ОПП.06 Технологія конструкційних матеріалів, ОПП.08 Будова Автомобіля

Кореквізити – ОПП.10 Технічна експлуатація автомобілів», ОПП.12 «Ремонт автомобілів», ОПП.13 Обладнання авторемонтного виробництва, ОПП.18 Виробнича практика

Відповідно до освітньо-професійної програми практика має забезпечити набуття:

Інтегральної компетентності: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 08. Здатність працювати в команді

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище

ФК 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ФК 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці

ФК 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

Програмних результатів навчання:

ПРН 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного

обладнання та устаткування у галузі автомобільного транспорту.

ПРН 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.

ПРН 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі автомобільного транспорту.

ПРН 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі автомобільного транспорту

Основною метою практики є розвиток та удосконалення професійних компетентностей здобувачів вищої освіти, набуття ними вмінь застосовувати отримані теоретичні знання в практичній діяльності, здобуття практичного досвіду щодо опанування раціональних прийомів та методів виконання слюсарних робіт для використання у сфері технічного обслуговування та ремонту автомобільного транспорту.

Предмет вивчення – види слюсарних робіт, технології обробки матеріалів для обслуговування та ремонту автомобілів

Основні завдання практики:

– оволодіти прийомами і методами виконання слюсарних робіт, що застосовуються в галузі автомобільного транспорту;

– набути практичних навиків виконання операцій механічної обробки конструкційних матеріалів за допомогою технологічного обладнання;

– оволодіти методикою розрахунків операцій механічної обробки конструктивних матеріалів;

– набути досвіду організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці;

1 ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

1.1 Зміст практики

Для формування фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, зазначених в ОПП «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)», робочою програмою навчально-технологічної практики передбачено такі види діяльності здобувачів вищої освіти:

– ознайомитися з:

а) організацією робочого місця слюсаря з дотриманням вимог техніки безпеки та охорони праці;

б) нормативною документацією щодо охорони праці та техніки безпеки в умовах навчальної майстерні.

– вивчити:

а) методи раціональної організації праці;

б) принципи і правила користування контрольно-вимірювальними інструментами;

в) правила читання креслень;

– набути досвіду:

а) організації робочого місця слюсаря з дотриманням вимог техніки безпеки та охорони праці;

б) використання контрольно-вимірювальних інструментів;

в) виконання слюсарних операцій (розмітка, правка, рубання, розрізування, обпилювання, паяння, лудіння, клепання тощо);

д) виконання операцій механічної обробки конструкційних матеріалів (свердління, точіння, фрезерування, шліфування, нарізання різьби тощо);

г) здійснення розрахунків режимів механічної обробки конструкційних матеріалів;

е) роботи з технологічним обладнанням для механічної обробки конструкційних матеріалів;

ж) виконання комплексних робіт.

Комплексні роботи здобувачі виконують відповідно до виданих керівником практики індивідуальних завдань після вивчення і виконання вправ за всіма видами слюсарної обробки та механічної обробки конструкційних матеріалів, передбачених програмою практики. У межах часу, відведеного на комплексні роботи, студенти отримують індивідуальні завдання на виготовлення (обробку) деталей або виробів, що включають різні види слюсарних операцій: обпилювання, розмітку, свердління, нарізування різьблення, клепку, пайку або лудіння; та операції механічної обробки конструкційних матеріалів: зовнішніх циліндричних поверхонь (токарна обробка, шліфування, притирання, обробка абразивним полотном), внутрішніх циліндричних поверхонь (розточування, свердління, зенкерування) (1).

Виробами, які мають виготовити студенти при виконанні комплексних робіт, можуть бути рисувалка, циркуль, розміточний воронка оцинкована, кронциркуль для внутрішніх вимірювань, кронциркуль для зовнішніх вимірювань та ін. Наприклад, при виготовленні кронциркуля для внутрішніх вимірювань здобувачі виконують об'ємну розмітку, обпилювання, свердління різних деталей, токарну обробку (2, 3).

Кожне комплексне завдання містити 3 ... 4 різних за своїм характером слюсарних операцій та операцій механічної обробки конструкційних матеріалів. Кількість заготовок, яку здобувач повинен обробити, залежить від їх трудомісткості і має бути розрахована відповідно до бюджету часу практики.

1.2 Організація і календарний план практики

Організація навчально-технологічної практики студентів здійснюється відповідно до Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Хмельницькому національному університеті. Тривалість робочого часу здобувачів вищої освіти під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України та чинними нормами часу, затвердженими наказом ректора Університет і не повинна перевищувати 36 академічних годин на тиждень.

Напередодні навчально-технологічної практики проводяться установчі збори, на яких керівник практики ознайомлюють здобувачів вищої освіти із метою, завданнями, змістом, формою організації, порядком проходження практики і вимогами до складання звіту та оцінювання результатів практики, а по завершенню – підсумкові збори, на яких проходить захист звітності і оцінювання результатів проходження навчально-технологічної практики.

Весь період навчально-технологічної практики умовно поділений на три етапи: ознайомчий, навчально-технологічний та заключний, календарний план (графік) проходження навчально-технологічної практики наведено в (табл.1).

Таблиця 1 – Календарний план (графік) проходження навчально-технологічної практики

№ п/п	Назва етапу практики та його тривалість (робочі дні)	Зміст роботи здобувача вищої освіти
1	2	3
1	Ознайомчий (1 день)	- оснащення і організація робочого місця слюсаря; - робочий і контрольно-вимірювальний інструмент слюсаря; - проходження інструктажу з охорони праці та правил техніки безпеки

2	Навчально-технологічний (8 днів)	- проведення вимірювань засобами вимірювання та контролю (контрольно вимірювальний інструмент) порядок їх проведення і послідовність
		- виконання вправ з опанування операціями слюсарних робіт (площинної розмітки, рубання металу, правка та згинання металу, різання металу та опилювання металу, обробка отворів (свердління, зенкування), нарізання різьби (зовнішньої та внутрішньої), заклепочні з'єднання, пайка, лудіння та склеювання, зварювання металу
		- виконання вправ з опанування операціями механічної обробки конструкційних матеріалів: зовнішніх циліндричних поверхонь (<u>токарна обробка</u> , <u>шліфування</u> , <u>притирання</u> , обробка абразивним полотном), внутрішніх циліндричних поверхонь (<u>розточування</u> , <u>свердління</u> , <u>зенкерування</u>)
		- збір, аналіз матеріалів для складання звіту з практики
3	Заключний (6 днів)	- виконання комплексних робіт; - оформлення звіту з практики і підготовка до його захисту відповідно до методичних рекомендацій.

На ознайомчому етапі практики здобувач вищої освіти ознайомиться з базою практики (навчальною майстернею), правилами внутрішнього розпорядку роботи в майстернях кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницького національного університету, змістом та завданнями практики, проходить інструктування з охорони праці та правил з техніки безпеки, підписує індивідуальний план роботи (Додаток Б).

Ключовим етапом практики є навчально-технологічний, під час якого здобувачі вищої освіти виконують вправи (зразок завдання додаток В) з опанування операціями слюсарних робіт, прийомами механічної обробки конструкційних матеріалів, здійснюють поточний самоаналіз власних дій (накопичення результатів виконаних завдань, їх аналіз), збирають, аналізують матеріали для складання звіту з практики.

Заключний етап практики призначений для аналізу та узагальнення досягнених результатів, оформлення комплексних робіт та складання звіту. Звітність з навчально-технологічної практики необхідно здати керівникові практики для перевірки не пізніше ніж через три дні після її завершення. Захист проводиться протягом тижня після завершення проходження навчально-технологічної практики.

2 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні, наочні методи, метод навчання на робочому місці, методи проблемного та інтерактивного навчання, метод взаємонавчання; метод ситуаційного навчання, методи проєктного навчання; метод портфолію; частково-пошукові й дослідницькі методи, технології коучингу.

3 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Форма підсумкового контролю з навчально-технологічної практики – диференційований залік. Після закінчення терміну проходження практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітність навчально-технологічної практики (письмовий звіт (друкований), не пізніше трьох днів після завершення практики. захист практики відбувається впродовж тижня після завершення проходження практики.

Оцінка за навчально-технологічну практику виставляється здобувачу вищої освіти на підсумкових зборах, де він перед комісією представляє звіт і результати проходження практики. Загальна оцінка за навчально-технологічну практику складається з комплексної оцінки з врахуванням вагових коефіцієнтів за видами робіт під час її проходження, оформлення звіту й презентацію результатів практики (табл. 2).

Таблиця 2 – Оцінювання результатів проходження навчально-технологічної практики

Навчально-технологічна діяльність під час проходження практики			Самостійна робота студента	Захист звіту (презентація результатів практики)
Виконання вправ та практичних завдань			Оформлення звіту	
Слюсарна обробка	Механічна обробка	Комплексні роботи		
ВК*: 0,2	0,2	0,3	0,2	0,1

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт

Оцінювання результатів проходження навчально-технологічної практики складається з оцінки навчально-технологічної діяльності, оформлення звіту та захист результатів практики.

Характеристика навчально-технологічної діяльності з виконання слюсарних робіт та механічної обробки конструкційних матеріалів. Комплексні роботи на заключному етапі практики оцінюється за критеріями: системність застосування теоретичних знань, самостійність виконання вправ та практичних завдань, якість виконання вправ та практичних завдань, обсяг виконаних вправ та практичних завдань, дотримання вимог техніки безпеки та охорони праці.

Оформлення звіту оцінюється за критеріями: дотримання рекомендованої структури документа та його повнота, базування на чинних нормативних та методичних документах в галузі вищої освіти, логічність викладу тексту з дотриманням вимог стандартів університету СОУ 207.01:2017, конструктивність сформульованих висновків та пропозицій.

Рекомендований обсяг звіту має складати 25 – 30 сторінок друкованого (у комп'ютерному виконанні) тексту без урахування додатків. Текст роботи друкується на одній стороні аркуша формату А4 кеглем Times New Roman 14, через 1,5 міжрядкові інтервали. Береги з чотирьох сторін аркуша повинні мати такі відступи від краю: зліва – 25 – 30 мм; справа – 10 мм; зверху та знизу – по 20 мм. Абзацний відступ має бути однаковий упродовж усього тексту й дорівнювати п'яти знакам (1,25 см), текст має бути вирівняний по ширині (6).

Захист результатів практики оцінюється за критеріями: зміст та логічність виступу, форма презентації (візуалізації) результатів практики, чіткість та повнота відповідей на запитання членів комісії, активність під час практики, спрямованість на самовдосконалення та динаміки змін між рівнем готовності до професійної діяльності здобувача на початку й на завершення навчально-технологічної практики.

Результат захисту практики вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Оцінювання результатів проходження бакалавром Практики здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид навчальної роботи з Практики оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою (табл. 3).

Таблиця 3 – Критерії оцінювання якості захисту звіту з практики

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання
1	2
Відмінно	Матеріали практики відповідають всім формальним та змістовим вимогам до їх написання і були подані у встановлений термін. Вони представляють собою оригінальний авторський внесок здобувача вищої освіти. Завдання практики були виконані в повному обсязі. Виступ бакалавра характеризується чіткістю, логічністю, структурованістю, а також високою культурою письмового оформлення та методичного обґрунтування. Під час захисту звіту з практики бакалавр надав чіткі, повні та обґрунтовані відповіді на запитання членів комісії.
Добре	Матеріали практики відповідають формальним та змістовим вимогам їх написання, були подані вчасно і охоплюють усі необхідні аспекти. Це оригінальний авторський внесок бакалавра. Виконані завдання практики в цілому, але можуть містити невеликі несуттєві

	помилки. Під час виступу бакалавр розглядає основні методичні аспекти розділів, хоча є деяке порушення логічних зв'язків та неточності в аналізі матеріалів, а також труднощі в їх методичному обґрунтуванні. Відповіді на запитання членів комісії є грамотними, але можуть містити деякі неточності та нечіткі формулювання в змісті та формі.
Задовільно	Матеріали практики, хоча подані в повному обсязі, відповідають вимогам лише формально та частково змістовно. Запізнення подання та наявність грубих помилок у матеріалах свідчать про несумлінність виконання завдань. Бакалавр не врахував всі вимоги до оформлення матеріалів практики та звіту. Виконання завдань практики є частковим. Виступ з матеріалами відзначається формальністю, але відсутнім повністю вмінням методичного обґрунтування відповідних елементів, і показує низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями. Під час відповідей на запитання членів комісії бакалавр допускає значні неточності та суттєві помилки, виявляє коливання у відповідях.
Незадовільно	Матеріали практики подані з порушенням строків або лише частково представлені; спостерігається дублювання чи ксерокопіювання матеріалів іншого бакалавра. Виконані завдання практики не охоплюють усі вимоги програми практики та не представляють повний обсяг. Бакалавр не має достатнього рівня вміння методичного обґрунтування відповідних елементів і не може ефективно презентувати результати практики. Під час захисту звіту бакалавр не відповідає на питання членів комісії або може навіть не з'явитися на захист звіту під час роботи комісії.

Якщо програма практики не виконана здобувачем вищої освіти з поважної причини, то деканат встановлює йому індивідуальний графік її проходження. Здобувачу вищої освіти, який на підсумкових зборах отримав негативну оцінку або не виконав програму практики без поважних причин, надається можливість повторного її проходження у наступному навчальному році із внесенням змін до його індивідуального навчального плану.

4 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-технологічна практика : програма та методичні рекомендації щодо її виконання здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 015.38 «Професійна освіта. Транспорт (Обслуговування та ремонт автомобілів)» / Д. М. Храпач, Хмельницький : ХНУ. 2024. 16 с.

5 Рекомендована література

Основна

1. Власенко А.М. Слюсарні роботи: Підручник. – К.: Вища освіта, 2013. – 353с.
2. Попов А. Ф., Пахар Т. В., Паржницький О. В., Шулепіна Г. Ю. Основи слюсарної справи: навчальний посібник. Чернівці: Букрек, 2020. 224 с.
3. Основи слюсарної справи навчальний посібник – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2020/04/28/5slyusarna.pdf> (дата звернення 20.12.2023).
4. Базь О.С., Захаренко Г.С. Токарна справа. Частина 1: навчальний посібник: Букрек, 2020. 232с.
5. Технологія верстатних робіт: навч.пос. для проф.-техн. навч. закладів / М. А. Вайнтрауб, В. Й. Засельський, Д. В. Пополов, за наук. ред. М. А. Вайнтрауба. – К. : 2015. – 199с.
6. Текстові документи. Загальні вимоги СОУ 207.01:2017 / Ю. М. Бойко, Г. В. Красильникова, Л. І. Першина, Т. Ф. Косянчук. – 2-ге вид., виправлене. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 45 с.

6 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. – Доступ до ресурсу : <https://msn.khmnu.edu.ua/>
2. Електронна бібліотека університету. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php (дата звернення 20.12.2024).